

Kurumsal Yönetim Üzerine Yapılmış Çalışmaların Web Of Science Veri Tabanına Dayalı Bibliyometrik Analizi

Bibliometric Analysis of the Studies on Corporate Governance Based on the Web Of Science Database

Hüseyin ÇETİN*
Mevlûde Burcu FEDAİ**

ÖZ

Dünya üzerinde yaşanan küresel boyuttaki krizler ve skandallar kurumsal yönetimin yetersiz kaldığını ortaya çıkarmış, öneminin kavranmasına neden olmuştur. Bu farkındalık akademik çalışmalara da yansımıştır. Bu çalışma kurumsal yönetim alanında yapılan yayınları sistematik bir şekilde incelemektedir. Çalışmada araştırma yöntemlerinden bibliyometrik analiz yöntemi kullanılmıştır. Analize konu olacak makalelerin belirlenmesi için Web of Science veri tabanında indekslenen makaleler 'Corporate Governance' anahtar kelimeleri kullanılarak taranmıştır. Ulaşılan veriler çalışma alanı olarak 'ekonomi' ve 'yönetim'; doküman türü olarak ise 'makale' şeklinde filtrelenip 4887 adet makale elde edilmiştir. Elde edilen veriler VOSviewer programı kullanılarak görselleştirilmiş ve ağ analizleri yapılmıştır. Bulgular tablolar ve grafikler aracılığı ile yorumlanmıştır. Bu çalışmanın amacı kurumsal yönetim alanında yapılan yayınları sistematik bir şekilde incelemek hem okuyucular hem de alanda çalışan araştırmacılar için geniş bir perspektif kazandırmaktır.

ANAHTAR KELİMELER

Bibliyometrik Analiz, Kurumsal Yönetim, Web of Science, VOSviewer

ABSTRACT

Global crises and scandals in the world have revealed that corporate governance is inadequate and have caused its importance to be understood. This awareness is also reflected in academic studies. This study systematically examines the publications made in the field of corporate governance. In the study, bibliometric analysis method, one of the qualitative research methods, was used. In order to determine the articles that will be the subject of the analysis, the articles indexed at the Web of Science data level were searched using the keywords 'Corporate Governance'. The data reached are 'economy' and 'management' as the main field of study; 4887 articles were obtained by filtering as 'article' as a document type. The obtained data were visualized using the VOSviewer program and network analyzes were made. The obtained data were interpreted using the given table and graph. The aim of this study is to systematically examine the publications in the field of corporate governance and to gain a broad perspective for both readers and researchers working in the field.

KEYWORDS

Bibliometric Analysis, Corporate Governance, Web of Science, VOSviewer

	<i>Makale Geliş Tarihi / Submission Date</i> 23.01.2023	<i>Makale Kabul Tarihi / Date of Acceptance</i> 07.03.2023
<i>Atf</i>	Çetin, H. ve Fedai, M. B. (2023). Kurumsal Yönetim Üzerine Yapılmış Çalışmaların Web Of Science Veri Tabanına Dayalı Bibliyometrik Analizi. <i>Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi</i> , 26 (1), 155-165.	

* Prof. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi, İşletme Bölümü, Muhasebe-Finansman Ana Bilim Dalı, hcetin42@gmail.com, ORCID: 0000-0001-6239-893X

** Doktora Öğrencisi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Bölümü, Muhasebe-Finansman Ana Bilim Dalı, burcubadeli@gmail.com, ORCID: 0000-0002-9117-8351

GİRİŞ

Dünya üzerinde yaşanan muhasebe skandalları, yalnızca skandalın meydana geldiği işletmelere değil, aynı zamanda ülke ekonomilerine zarar vermiş hatta küreselleşmenin sonucu olarak uluslararası boyutta kayıplara yol açmıştır. Ekonomiler üzerinde kaybedilen kontrolü yeniden ele almak için çeşitli standartlara ve ilkelere ihtiyaç duyulmuştur. Bu ihtiyaç kurumsal yönetimin doğmasına neden olmuştur.

OECD tarafından 1999 yılında kurumsal yönetim ilkelerinin kabul edilmesi kurumsal yönetim girişimleri için dönüm noktası olmuştur (OECD, 2004: 9). Yeni düzenlemeler akademide de karşılık bulmuş, yönetim, denetim ve ekonomi gibi alanlarda yapılan çalışmalar kurumsal yönetim çerçevesinde yeni bir boyut kazanmıştır. Akademik camianın konuya olan ilgisi alanda yapılan çalışmaların gün geçtikçe artmasına yol açmıştır. Konu ile ilgili literatürün genişlemesi, alana kapsamlı bir bakış açısı sunmak amacıyla kuramsal bir zeminde yorumlanma ihtiyacını doğurmuştur.

Bibliyometri, çeşitli parametreler (yöntemler, konular ve referanslar vs.) çerçevesinde makalelerin sıklık analizini, bir sosyal ağ analizini ve bir alıntı analizini kapsayan bir tür içerik analizidir (Evren ve Kozak, 2014: 67). Bu tür analizler uluslararası literatürde daha fazla ilgi görmekle birlikte ülkemizde de bibliyometrik analiz çalışmaları son yıllarda artmıştır. Bu çalışmada da kurumsal yönetim alanında yapılan çalışmalar Web of Science veri tabanı esas alınarak bibliyometrik analiz yöntemi ile incelenmiştir.

Çalışmanın amacı, WoS veri tabanından elde edilen bibliyometrik veriler incelenerek, kurumsal yönetim çalışmalarının eğilimini belirlemek, yazarların, kurumların, yaynevlerinin alana katkılarını vurgulamak, ilerleyen zamanlarda yapılacak çalışmalar için yazarlara perspektif kazandırmaktır.

Çalışma dört bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde kavramsal çerçeve ele alınmış kurumsal yönetim kavramı, tanımı, ilkeleri ele alınarak anlatılmıştır. İkinci bölümde yerli ve yabancı literatür taranarak alandaki çalışmalar özetlenmiştir. Üçüncü bölümde araştırma yönteminden bahsedilmiştir. Dördüncü bölümde bulgulara yer verilmiş, bulgular tablolar ve grafiklerle desteklenmiştir. Sonuç bölümünde ise elde edilen sonuçlar detaylı bir şekilde açıklanmış, değerlendirme yapılmıştır.

1. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

“Corporate Governance” kavramı yerli literatüre “Kurumsal Yönetim” ya da “Yönetişim” olarak girmiştir. Bazı yazarlar kavramı kurumsal yönetim ve iletişimi harmanlayarak “Kurumsal Yönetişim” şeklinde ele almaktadır (Ataman ve diğ., 2017: 163). Bu çalışmada ise bütünlüğü korumak adına kurumsal yönetim kavramı kullanılmıştır.

Kurumsal yönetim, işletme yöneticilerin sorumlulukları dahilinde olan varlıkların etkin bir biçimde değerlendirilmesi ve bu değerlendirmeye dayalı sonuçlar ile ilgili işletme ortaklarına ve tüm topluma karşı hesap verme yükümlülüklerini doğuran yapı şeklinde tanımlanabilir (Aysan, 2007: 18). Türk Dil Kurumu ise (TDK, 2022); “Resmî ve özel kuruluşlarda idari, ekonomik, politik otoritenin ortak kullanımı” şeklinde tanımlamıştır.

Kurumsal yönetim işletmelerin benimsediği genel ilkeleri, vizyonunu ve işletme performansını kontrol eden bir sistemdir. Bu sistem ise uyulması gereken çeşitli ilkeler gerektirir (Karamustafa vd., 2009: 102). Geleneksel patron ve aile işletmelerinin, küreselleşmenin etkisi ile ulusal sınırları aşmış, farklı toplumlara karşı hesap vermek zorunda kalmaları, işletmelere açık, hesap verebilir, adil ve dürüst olmaları şeklindeki ilkeleri benimseme yükümlülüğü getirmiştir (Aysan, 2007: 18).

Kurumsal yönetim hem işletmenin stratejik organı olan yönetim kurulunun veya üst yönetimin uyacağı kuralları, hem de tüm paydaşlar tarafından uyulması gereken ilkeleri kapsar (Ataman ve diğ., 2017:163). Yani kurumsal yönetim anlayışının amacı yalnızca pay sahiplerinin (shareholder) değil, aynı zamanda diğer paydaşların (stakeholder) da haklarını korumaktır (Ayboğa, 2021: 60).

Kurumsal yönetim çeşitli yaklaşımlar barındırmaktadır. Yaklaşımlardan bazıları (Dereköy, 2015: 33);

- Kurumsallık Teorisi
- Paydaş Teorisi
- Sahip-Vekil Teorisidir.

Kurumsallık Teorisi: Kurumsallaşma teorisi sosyolojiktir. Kurumsallık teorisi işletmelerin yapı ve işleyiş özellikleri bakımından, faaliyetlerini sürdürdükleri çevre özellikleri ile paralellik oluşacağını varsayar (Koçel, 2003: 361-362).

Paydaş Teorisi: Paydaş teorisi yöneticilerin firma değeri oluşumunda paydaşları teşvik etmesi düşüncesine dayanır (Dereköy, 2015: 34).

Sahip-Vekil Teorisi: Kurumsal yönetim araştırmalarının çoğu sahip-vekil teorisinden kaynaklanmaktadır (Yusoff ve Alhaji, 2012: 53). Sahip-vekil teorisi iki taraf arasında iş birliği sağlayacak en uygun ilişkiyi

kurmakla ilgilidir (Koçel, 2003: 359). Bu teori asil-vekil sözleşmesini temel alarak, sözleşmenin taraflarının (asil-vekil) hak ve yükümlülük ihlali kaynaklı sorunlarını ve bu ilişkinin meydana getirdiği maliyetleri ele alıp sorunları azaltmayı amaçlar (Çelik ve Bedük, 2014: 44). Bu teoriye göre çalışanlar, yönetim yapısına meydan okuyabilecek pay sahiplerinin ihtiyacını karşılamak yerine iyi bir yönetim yapısı oluşturmalıdır (Abdullah ve Valentine, 2009: 89).

2. LİTERATÜR TARAMASI

Bu bölümde kurumsal yönetim üzerine yapılmış bibliyometrik çalışmaları özetlemek amacıyla yerli ve yabancı literatür taranmıştır. Yerli literatürde kurumsal yönetimin unsuru olan kurumsal sosyal sorumluluk alanında bibliyometrik analizler yapıldığı görülmektedir (Boğan, 2020; Boğan ve diğ., 2018; Kaya Özbağ ve Hazar, 2021). ‘‘Kurumsal Yönetim’’ üzerine yapılan bibliyometrik analizlerin ise ağırlıklı olarak yabancı literatürde yapıldığı anlaşılmaktadır. Yapılan literatür taramasında Web of Science veri tabanına dayalı yalnızca ‘Kurumsal Yönetim’ kavramı üzerine yapılan bir bibliyometrik analizle karşılaşılmaması konunun özgünlüğü vurgulamaktadır.

Huang ve Ho, (2011), çalışmalarında 1992 ile 2008 yılları arasında SSCI’da listelenen dergilerdeki kurumsal yönetim alanındaki yapılan çalışmaları bibliyometrik analiz yöntemi ile incelemişlerdir. Yapılan bibliyometrik analize göre konu üzerine yayınlanmış bilimsel makalelerin yıllar içinde istikrarlı bir biçimde artış gösterdiği ve 2008 yılında zirveye ulaştığı sonucuna ulaşmışlardır.

Tunger ve Eulerich, (2018), çalışmalarında kurumsal yönetim konusunda güçlü olan Almanca konuşulan ülkelerdeki yayımları esas alarak bibliyometrik analiz yapmışlardır. Yapılan analizde, 267 kaynak belgedeki 10.000’den fazla referans değerlendirilmiştir. Almanca konuşulan ülkelerle, İngilizce konuşulan ülkelere gelen önemli yayınlar karşılaştırıldığında kilit alanlarda doğrudan ve şeffaf bir şekilde ilişki olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Bao ve diğ., (2020), çalışmalarında, denetimin kurumsal yönetim kavramı içindeki önemini vurgulayarak 2002’den 2019’a kadar Web of Science’ta yayınlanan 3993 makaleye dayalı olarak denetimdeki araştırma eğilimlerini belirlemek amacıyla bibliyometrik analiz yapmışlardır. En çok ilgilenilen konuların; denetim kalitesi, kurumsal yönetim, kazanç yönetimi, performans, denetimin bağımsızlığı, denetim ücretleri, denetim komitesi, risk, denetim dışı hizmetler olduğunu ifade etmişlerdir.

Mumu ve diğ., (2021), çalışmalarında kurumsal yönetim ve ücretlendirme ile ilgili literatürdeki boşlukları doldurmak amacıyla 1990 ile 2020 dönemi için kapsamlı bir bibliyometrik inceleme yapmışlardır. Analizde Web of Science veri tabanında indekslenen kurumsal yönetim ve ücretlendirmeyi içeren 298 makaleyi değerlendirmişlerdir. Yönetici veya yönetim kurulu üyelerinin kişisel özelliklerine göre ücretlendirilmeleri ve bu ücretlendirmenin şirket yönetimini nasıl etkilediği konusunda literatürde bir araştırma boşluğu olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Naciti ve diğ., (2021), çalışmalarında kurumsal yönetim ve sürdürülebilirlik kavramları üzerine yapılan içerikleri 1999 ile 2019 yılları arasında yayınlanan 468 çalışmayı esas alarak analiz etmişlerdir. Analiz sonucuna göre yapılan çalışmaların son yıllarda artış gösterdiği ve kurumsal yönetim ve sürdürülebilirlik literatürünün kavramsal bir yaklaşımdan daha stratejik ve pratik çalışmalara doğru evrildiği sonucuna ulaşmışlardır.

Tenteriz ve Akkaya, (2021), çalışmalarında kurumsal yönetim üzerine 2000 ile 2021 yılları arasında akademik dergilerde yer alan 117 Türkçe, 361 yabancı çalışmayı ele alarak yazın taraması yapmışlardır. Yapılan çalışmada ele alınan çalışmaların büyük kısmının yabancı literatürde olduğu sonucuna varmışlardır. Kurumsal yönetimi ele alan yerli literatürde ise son üç yılda artış olduğunu ifade etmişlerdir.

Mumu ve diğ., (2022), çalışmalarında bibliyometrik analiz yöntemi ile kurumsal yönetim konusundaki literatürü toplumsal cinsiyet perspektifinden incelemişlerdir. Analizlerine konu olacak veriler Web of Science indeksli 393 makaleden elde edilmiştir. Çalışmanın sonunda kurumsal yönetim ve toplumsal cinsiyet çalışmalarının çoğunlukla kurumsal yönetimin tetikleyicisi olarak toplumsal cinsiyet çeşitliliği konularını araştırdığı, kurumsal yönetim kurullarında kadınlara ve firma finansal performansına, risklerine ve hisse senedi fiyatına odaklandığı ortaya çıkmıştır. Ayrıca yönetim kurulu cinsiyet çeşitliliği ve kurumsal sosyal sorumluluk alanının ise nispeten daha az araştırıldığı sonucuna ulaşmışlardır.

Ellili, (2022), çalışmasında kurumsal yönetim literatüründeki güncel eğilimleri tespit etmek için ‘The International Journal of Business in Society’ dergisinde yayınlanan kurumsal yönetim konularına ilişkin makalelerin bibliyometrik analizini yapmışlardır. Yapılan çalışma sonucunda, analize konu olan derginin kurumsal yönetim alanına katkıda bulunduğunu ifade etmiştir.

3. ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

Bu çalışmada araştırma yöntemi olarak bibliyometrik analiz yöntemi kullanılmıştır. Bibliyometrik analiz, büyük hacimli bilimsel verileri araştırmak ve analiz etmek için kullanılan detaylı ve popüler bir yöntemdir (Donthu ve diğ., 2021: 285). Günümüzde özellikle bilimsel ve uygulamalı alanlarda araştırma değerlendirme metodolojisinin ayrılmaz bir parçası olmuştur (Ellegaard ve Wallin, 2015: 1809).

Analizde kullanılacak verileri elde etmek için Web of Science veri tabanında indekslenen çalışmalar ilk aşamada “Corporate Governance” anahtar kelimeleri kullanılarak başlıklar (Title) içinde taranmıştır. Yapılan bu tarama sonucu 8275 çalışmaya ulaşılmıştır. Tarama yapılırken zaman aralığı olarak Web of Science veri tabanının kapsadığı tüm zamanlar (1975-2022) seçilmiştir. Daha sonra ise sonuçlar çalışma alanı olarak ‘ekonomi’ ve ‘yönetim’, doküman türü olarak ise ‘makale’ seçilerek filtrelenip 4887 adet makale elde edilmiştir.

Analize konu olacak makaleler elde edildikten sonra bu bibliyometrik veriler çeşitli parametreler çerçevesinde incelenmiştir. Elde edilen bibliyometrik veriler VOSviewer yazılım programına aktarılmış, programdan faydalanılarak ağ görselleştirme ve atıf analizleri yapılmıştır. Verilerin analizinde; yazar ve kurumlar analiz edilirken ‘en az üç doküman ve en az üç atfı olan çalışmalar’, ülkeler analiz edilirken ‘en az bir dokümanı ve en az bir atfı olan çalışmalar’ ve anahtar kelimeler analizi için ‘çalışmanın içinde en az beş defa geçen’ şeklinde özel filtreleme kullanılmıştır.

Çalışmanın kısıtını verileri elde etmek için yalnızca Web of Science veri tabanı kullanılması, yayınların çalışma alanı olarak ‘yönetim’ ve ‘ekonomi’, doküman türü olarak makale ve yayın yılı olarak ise 1975-2022 şeklinde filtrelenmesi oluşturmaktadır.

Bu çalışmada cevabı aranan sorular şunlardır;

- Yapılan çalışmaların türlerine göre dağılımı nasıldır?
- Yapılan çalışmaların yayınlandığı yıllara göre dağılımı nasıldır?
- Yapılan çalışmaların yayım dillerine göre dağılımı nasıldır?
- Yapılan çalışmaların yapıldığı ülkelere göre dağılımı nasıldır?
- Yapılan çalışmaların yazarlara göre dağılımı nasıldır?
- Yapılan çalışmaların yapıldığı kurumlara göre dağılımı nasıldır?
- Yapılan çalışmaların yayınevlerine göre dağılımı nasıldır?
- Yapılan çalışmalarda kullanılan anahtar kelimelerin dağılımı nasıldır?

Bu çalışmanın amacı, Web of Science veri tabanında kurumsal yönetim alanında yapılan çalışmaların çeşitli parametreler ele alınarak bibliyometrik analizinin yapılması, çalışmaların yöneliminin belirlenmesidir. Analiz sonuçlarının alanda yapılacak yayınlara, araştırmacılara yol göstermesi amaçlanmaktadır.

4. BULGULAR

Bu bölümde analiz sonucunda elde edilen bulgulara yer verilmiş, bulgular tablo, grafik ve şekiller ile desteklenmiştir.

4.1. Çalışmaların Türlerine Göre Dağılımı

Tablo 1: Çalışmaların Türlerine Göre Dağılımı

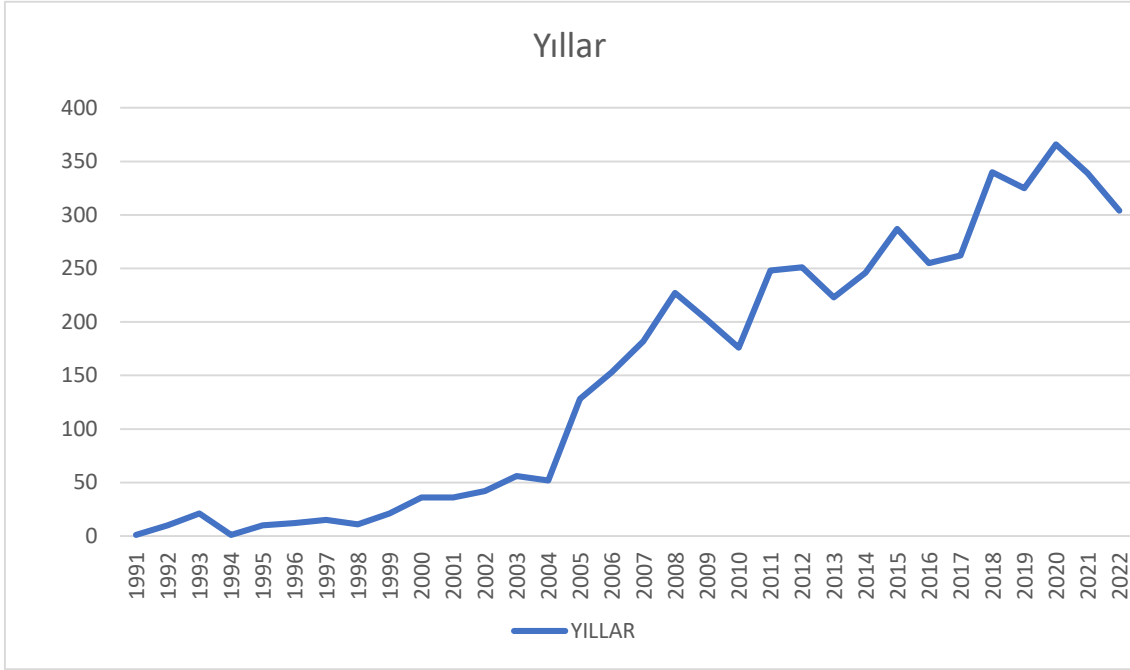
Çalışma Türü	Çalışma Sayısı	Çalışma Yüzdesi (4887 üzerinden)
Makale	4887	100
Kitap Bölümü	412	8.43
Bildiri	160	3.27
Erken Erişim	118	2.41
Veri Makaleleri	4	0.08
Kitap	1	0.02
Geri Çekilen Makale	1	0.02

Kaynak: Web of Science Database

Çalışmalar önce türlerine göre incelenmiştir. Tablo 1 çalışmaların türlerine göre dağılımını göstermektedir. Çalışmaların büyük bir kısmını makalelerin oluşturduğu görülmektedir. Yapılan çalışmaların 4887’si makalelerden oluşurken, 412 adet kitap bölümü, 160 adet bildiri ve 118 adet erken erişim bulunmaktadır. Makale sayısının üstünlüğü bu çalışmada da makale türündeki yayınların ele alınmasına neden olmuştur.

4.2. Çalışmaların Yıllara Göre Dağılımı

Grafik 1: Çalışmaların Yayın Yıllarına Göre Dağılımı

Kaynak: Web of Science Database

Çalışmalar filtrelenirken yayın yılı aralığı olarak Web of Science’da indekslenen 1975-2022 yılları arası yapılan bütün çalışmalar ele alınmıştır. Grafik 1 yapılan yayınların yıllara göre dağılımını göstermektedir. Kurumsal yönetim alanında yayımlanan ilk makalenin 1980 yılında olduğu görülmektedir. Yayın sayısı 1995’de çift basamaklı sayılarda seyretmiş ve 2000’li yıllarda artış başlamıştır. Bu artışa OECD Kurumsal yönetim ilkelerinin 1999 yılında kabul edilip hem OECD üyesi hem de OECD üyesi olmayan ülkelerde kurumsal yönetim girişimlerinin temelini oluşturmuş olması gösterilebilir (OECD, 2014: 9). Ayrıca grafik incelendiğinde yıllar içerisinde dalgalanmalar olsa da pozitif eğilimli olduğu görülmektedir.

4.3. Çalışmaların Dillerine Göre Dağılımı

Çalışmaların dillerine göre dağılımı Tablo 3’te gösterilmektedir. Tablo 3’e bakıldığında çalışmaların %96.03 gibi bir oranla İngilizcenin en çok yayın yapılan dil olduğu görülmektedir. Bu sonuç İngilizcenin bilim dili olduğunu kanıtlar niteliktedir. Türkçe ise 7 çalışma ile ilk 10 ülke arasına girmiştir.

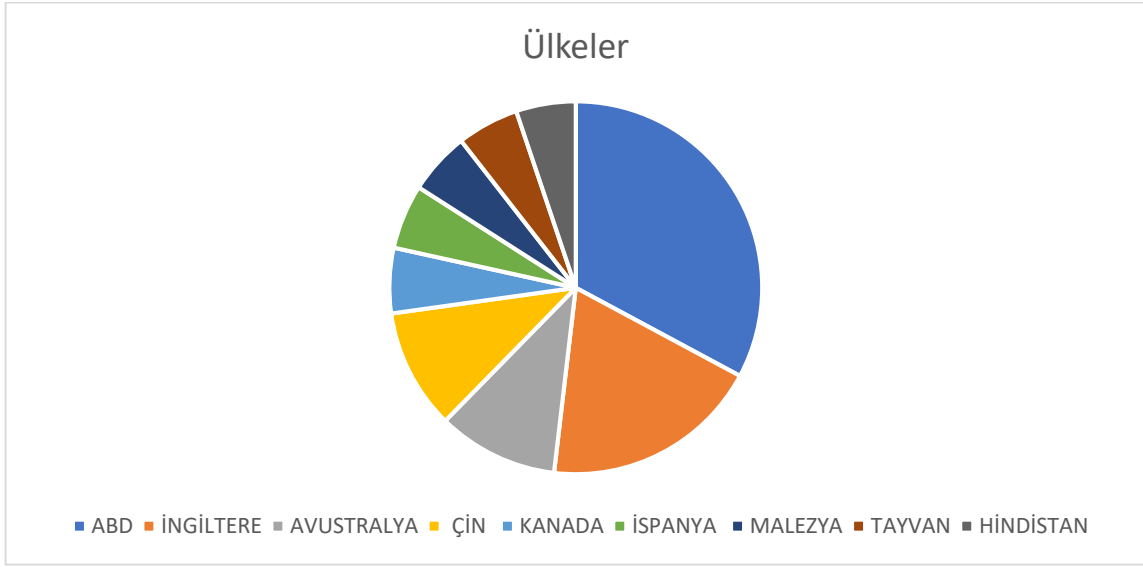
Tablo 2: Çalışmaların Dillerine Göre Dağılımı

Çalışmanın Dili	Çalışma Sayısı	Çalışma Yüzdesi
İngilizce	4693	96.03
Portekizce	81	1.65
İspanyolca	38	0.77
Rusça	15	0.30
Almanca	14	0.28
Fransızca	12	0.24
Çince	10	0.20
Lehçe	7	0.14
Türkçe	7	0.14
Hırvatça	3	0.06

Kaynak: Web of Science Database

4.4. Çalışmaların Ülkelerine Göre Dağılımı

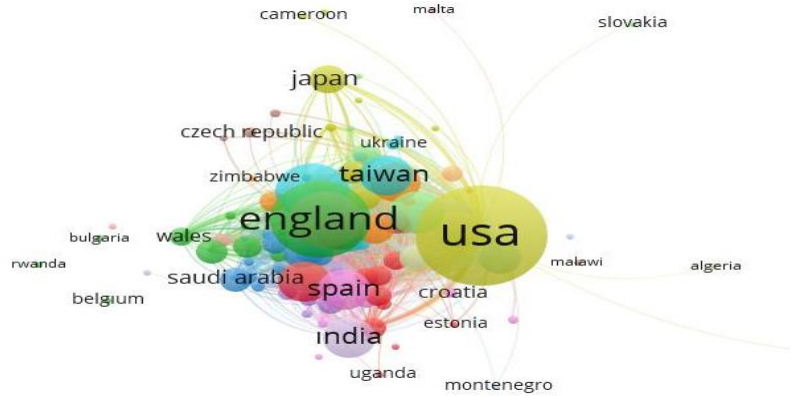
Grafik 3: Çalışmaların Ülkelere Göre Dağılımı

Kaynak: Web of Science Database

Grafik 3 çalışmaların ülkelere göre dağılımını göstermektedir. Grafik 3'e bakıldığında en çok çalışma yapılan ülke 1003 çalışma ile ABD iken, ikinci sırada 581 çalışma ile İngiltere bulunmaktadır. İlk iki ülkeyi sırasıyla, Çin, Avustralya, Kanada ve İspanya takip etmektedir. Yayınların atıf sayılarına göre dağılımı ise ABD 79093 atıf ile ilk sıradayken İngiltere 17684 atıfı ile ikinci sıradadır. Çin yayın sayısı olarak ilk üç ülke içinde olmamasına rağmen atıf sayısı olarak 11298 atıfı ile üçüncü sıradadır.

Şekil 1: Çalışmaların Ülkelere Göre Ağ Analiz Görseli

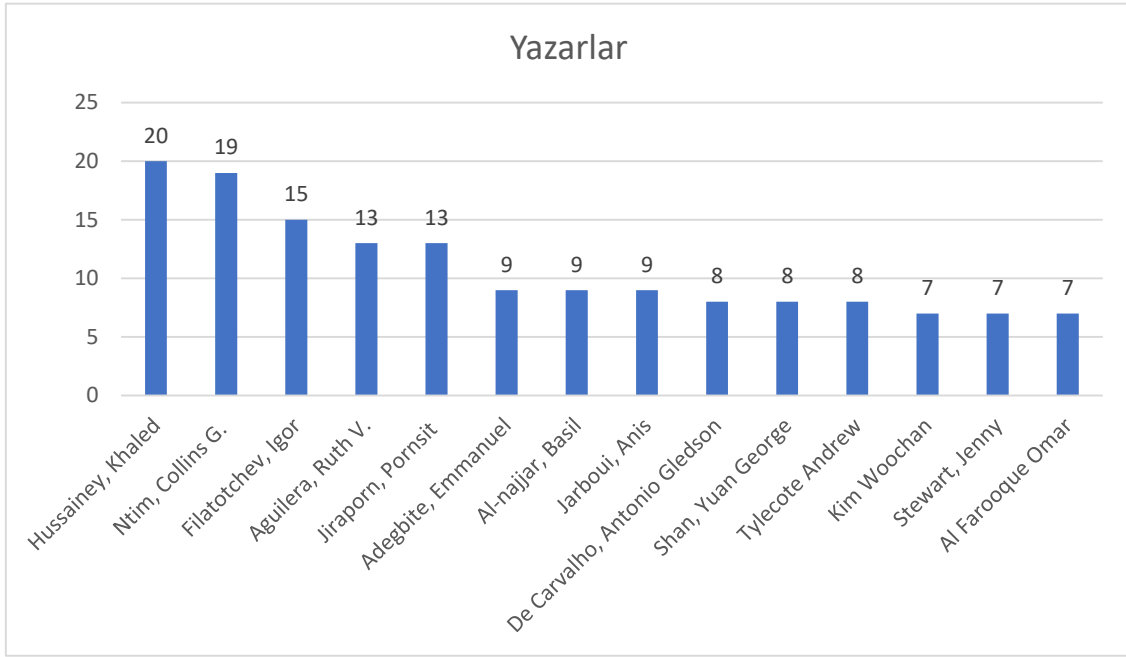

Kaynak: Web of Science Database

Şekil 1 'Kurumsal Yönetim' alanında en çok yayına sahip ülkelerin ağ analiz görselini göstermektedir. Ağ analizi yapılırken vosviewer programı üzerinde 'citation-country' özelliğinden faydalanılmıştır. Citation-country türü ile 109 küme 17 maddeye ulaşılmıştır. Ağ analiz görseline göre bağlantı gücü en yüksek ülke ABD'dir. Bağlantı gücü bir ögenin ile diğer ögeler arasındaki ilişkinin gücünü ifade etmektedir (van Eck & Waltman, 2017: 5).

4.5. Çalışmaların Yazarlara Göre Dağılımı

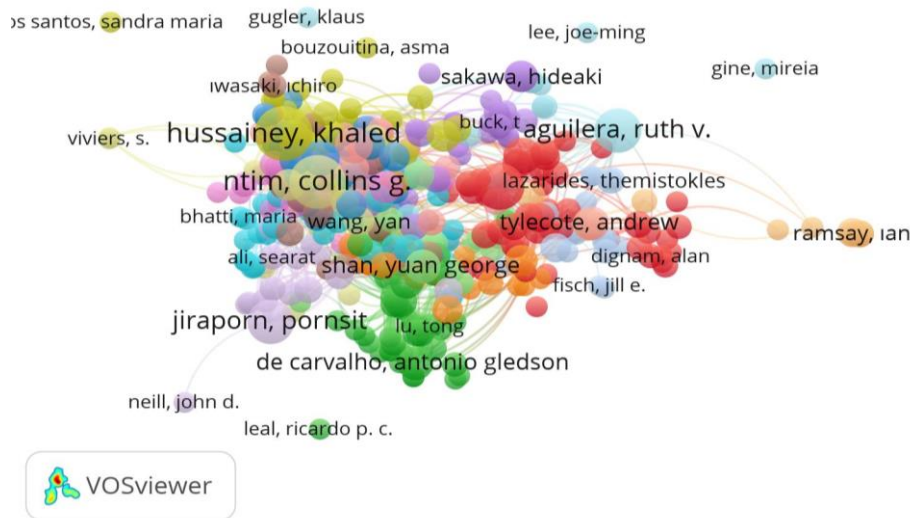
Grafik 3: Çalışmaların Yazarlara Göre Dağılımı

Kaynak: Web of Science Database

Grafik 3 çalışmaların yazarlara göre dağılımını göstermektedir. Grafikte en etkin 15 yazar yer almaktadır. Bu dağılıma göre en çok yayını olan yazar 'Hussainey Khaled' 20 yayımla ilk sıradadır, aldığı atıf sayısı ise 556'dır. İkinci sırada 19 yayım ve 1092 atıf ile 'Ntim Collins' ve üçüncü sırada 15 yayım 905 atıf ile 'Filatotchev Igor' bulunmaktadır. Aguilera Ruth ise 13 yayım sayısı ile dördüncü sırada olmasına rağmen tüm yazarlar içinde 1135 atıf ile ilk sıradadır.

Şekil 2: Çalışmaların Yazarlara Göre Ağ Analizi Görseli

Kaynak: Web of Science Database

Şekil 2 çalışmaların yazarlara göre ağ analiz görselini göstermektedir. Görselleştirme için vosviewer programı kullanılmış, programın 'citation-authors' özelliğinden faydalanılmış; 434 küme 16 maddeye ulaşılmıştır. Bağlantı gücü incelendiğinde; bağlantı gücü en yüksek yazar, yayım sayısında ikinci olan 'Ntim Collins' iken 'Kim Woochan' yayım sayısı düşük olmasına rağmen bağlantı gücü bakımından en etkin ikinci yazardır.

4.6. Çalışmaların Kurumlara Göre Dağılımı

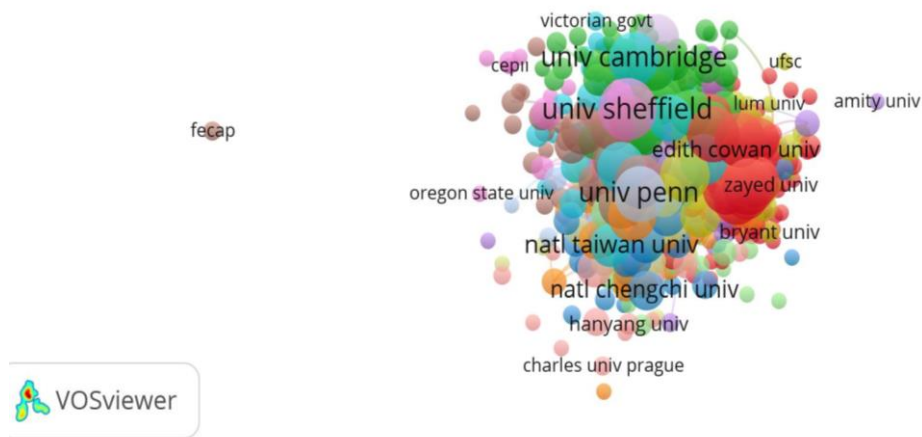
Tablo 3: Çalışmaların Kurumlara Göre Dağılımı

Kurumlar	Çalışma Sayısı	Atıf Sayısı
University Of Sheffield	38	703
University Of Penn	31	8590
University Of Manchester	31	1521
Universiti Utara Malaysia	31	653
University Of Southampton	30	1325
NYU University	29	3117
Griffith University	29	575
University Of Cambridge	28	715
Penn State University	27	1328
Harvard University	26	8326
University Of Ghana	26	787
La Trobe University	26	564
University Of Portsmouth	26	280
University Sains Malaysia	26	611
Korea University	25	1712
University Sao Paulo	23	115

Kaynak: Web of Science Database

Tablo 4 çalışmaların kurumlara göre dağılımı göstermektedir. En çok yayın yapan kurumlara bakıldığında üniversitelerin baskın olduğu görülmektedir. 'University Of Sheffield' 38 çalışma ile en çok yayın yapan kurumdur ve 703 atıf almıştır. İlk sırayı 31'er adet çalışma ile 'University Of Penn' ve 'University Of Manchester' takip etmektedir. Bu iki kurumun aldığı atıf sayılarına bakıldığında 'University Of Penn' 8590 atıf ile bütün kurumlar arasında ilk sıradayken 'University Of Manchester' 1521 atıf almıştır. Yayın sayısına göre onuncu sıradaki 'University of Harvard' ise 8326 atıf ile dikkat çekmektedir.

Şekil 3: Yayınların Kurumlara Göre Ağ Analizi Görseli

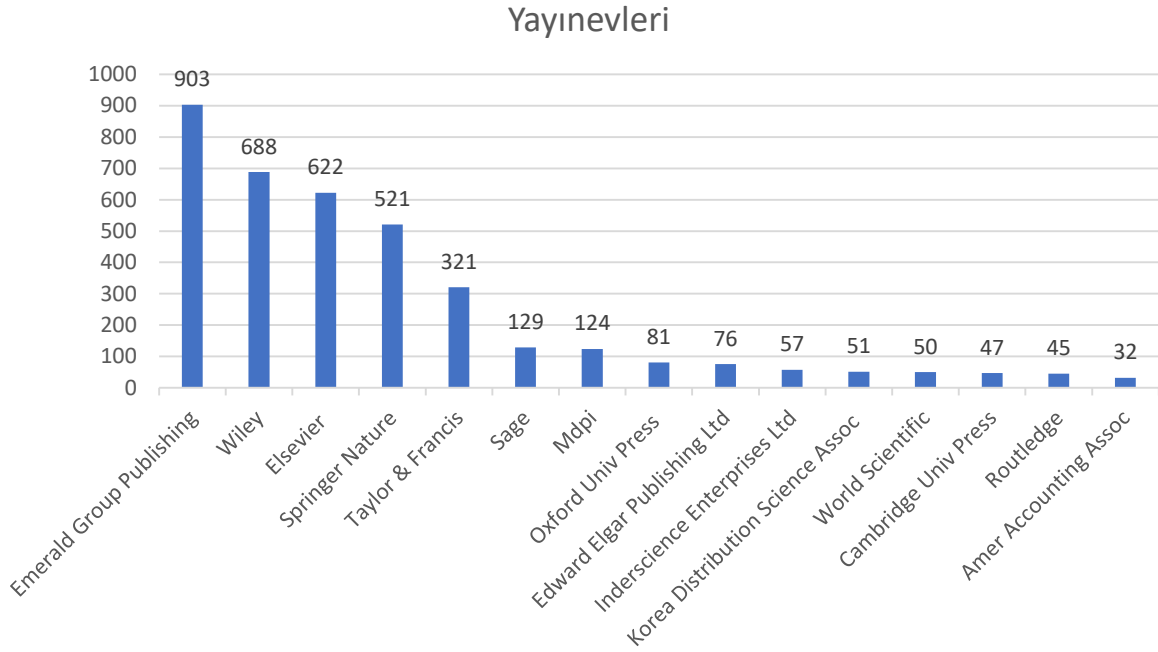
Kaynak: Web of Science Database

Şekil 3 yayınların kurumlara göre dağılımının ağ analizini göstermektedir. Analiz yapılırken 'citation-organization' özelliğinden faydalanılmış; 759 küme 14 maddeye ulaşılmıştır. Atıf sayısı ile dikkat çeken 'University of Harvard' ağ analizinde de bağlantı gücü en yüksek kurumdur.

4.7. Çalışmaların Yayınlarına Göre Dağılımı

Grafik 4: Yapılan Çalışmaların Yayınlarına Göre Dağılımı

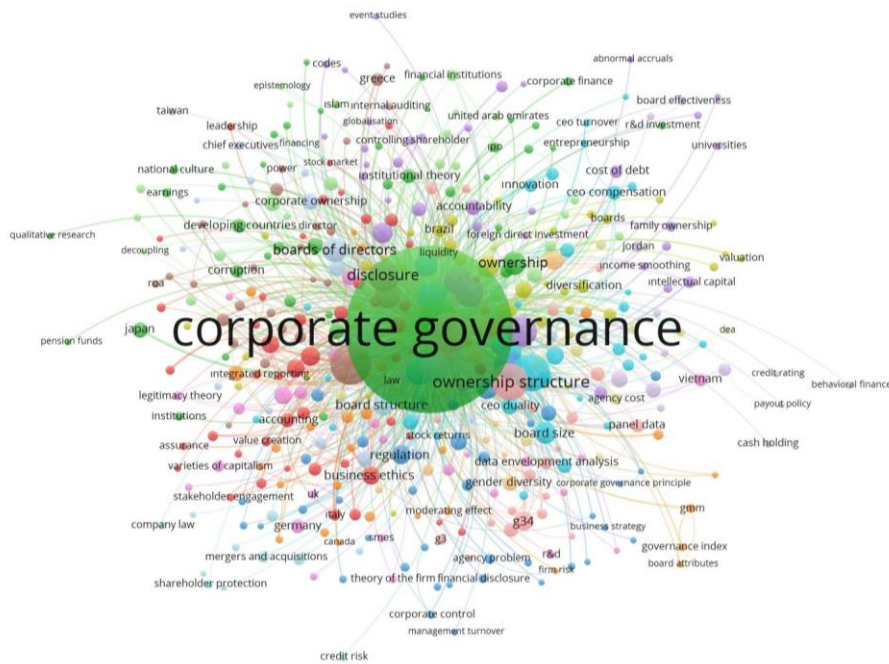

Kaynak: Web of Science Database

Grafik 4 yapılan çalışmaların yayınevlerine göre dağılımını göstermektedir. ‘Emerald Group Publishing’ 903 yayın ile ilk sırada yer almaktadır. Sırasıyla ‘Wiley’, ‘Elsevier’ ve ‘Springer Nature’ 500 üzeri yayın ile en çok yayın yapan yayınevleri arasındadır.

4.8. Çalışmalarda Kullanılan Anahtar Kelimelerin Ağ Analizi

Şekil 4: Çalışmalarda Kullanılan Anahtar Kelimelerin Ağ Analizi

Kaynak: Web of Science Database

Şekil 4 yayınlarda kullanılan anahtar kelimelerin dağılımını göstermektedir. ‘co-occurrence’ özelliğinden faydalanılarak yapılan analizde en çok kullanılan anahtar kelime ‘Corporate Governance’ olmuştur.

Yayınlarda en çok tercih edilen anahtar kelimeler sırasıyla 'Board of Director' 'Corporate Social Responsibility' 'Agency Theory' olmuştur.

SONUÇ

Bu çalışmada Web of Science veri tabanına dayalı bir bibliyometrik analiz yapılarak Kurumsal Yönetim alanındaki çalışmalar incelenmiştir. Bibliyometrik veriler sistematik bir şekilde incelenerek konuya dair genel bir perspektif sunulmuştur.

Analize konu olan veriler; Web of Science veri tabanından elde edilmiş özel bir yazılım programı olan VOSviewer' a aktarılarak görselleştirmeler atıf ve ağ analizleri yapılmıştır. Analize konu olan çalışmalar; türlerine, yayınlandığı yıllara, yayım dillerine, yapıldığı ülkelere, yazarlarına, yapıldığı kurumlara ve yayınevlerine göre incelenmiş, elde edilen sonuçlar tablolar ve grafikler eşliğinde açıklanmıştır.

Çalışmalar yayın türlerine göre incelendiğinde 4887 çalışma ile 'Makale' ön plandadır. Bu durum da analiz için yayın türü olarak makalenin seçilmesine neden olmuştur. Yayın yılları esas alınarak yapılan değerlendirmede kurumsal yönetim alanında yapılan ilk yayının 1980 yılında yapıldığı görülmektedir. 2000'li yıllardan sonra yapılan çalışma sayısında artış başlamış ve grafik günümüze kadar pozitif yönde seyretmiştir. Artış hızının güç geçtikçe artması konuya olan ilgiyi gözler önüne sermektedir.

En çok yayın yapılan ülkeler 'ABD (%33)' ve 'İngiltere (%19)' iken, en çok yayın yapılan dil incelendiğinde 'İngilizcenin (%96.03)' baskın üstünlüğü görülmektedir.

Çalışmalar yazarlarına göre analiz edildiğinde en çok yayını olan yazar 'Hussainey Khaled' 20 yayınlı ilk sıradadır, aldığı atıf sayısı ise 556'dır. Yazarlar atıf sayılarına göre incelendiğinde ise 1135 atıf ile Aguilera Ruth ilk sıradadır. En çok yayın yapan kurumlara bakıldığında listede üniversitelerin baskın olduğu görülmektedir. 'University Of Sheffield' 38 çalışma ile en çok yayın yapan kurumdur ve 703 atıf almıştır. Kurumlar atıf sayılarına bakıldığında 'University Of Penn' 8590 atıf ile bütün kurumlar arasında ilk sıradadır. Çalışmaların yayınevlerine göre dağılımını incelendiğinde ilk sırada 'Emerald Group Publishing' yer alırken listede sırasıyla 'Wiley', 'Elsevier' ve 'Springer Nature' bulunmaktadır.

Çalışma sonucu elde edilen bulgular, alana dair genel bir bakış açısı sunması, çalışmaların eğilimini ortaya koyması açısından önemlidir. Bu anlamda alanda ilerleyen zamanlarda yapılacak çalışmalara katkı sunması amaçlanmaktadır.

KAYNAKÇA

- Abdullah, H. ve Valentine, B. (2009). 'Fundamental and Ethics Theories of Corporate Governance', Middle Eastern Finance and Economics, 4, s. 88-96.
- Ataman, B., Gökçen, G., Cavlak, H. ve Cebeci, Y. (2017). 'Kurumsal Yönetim Algısı ile Kurumsal Yönetim Notu Arasındaki İlişkinin Analizi', Maliye Finans Yazılar, 107, s. 161-186.
- Ayboğa, H. M. (2021). 'Kurumsal Yönetim ve Kurumsal Yönetim Endeksi', Uluslararası Beşeri ve Sosyal Bilimler İnceleme Dergisi, 5(1), s. 59-69.
- Aysan, M. A. (2007). 'Muhasebe ve Kurumsal Yönetim', Muhasebe ve Finansman Dergisi, 35, s. 17-24.
- Bao, X., Zhang, H., Pan, K. ve Wei, C. (2020). 'A Bibliometric Analysis of Research on Auditing for Sustainable Corporate Governance' Proceedings - 2020 2nd International Conference on Economic Management and Model Engineering, ICEMME 2020, s. 132-139. <https://doi.org/10.1109/ICEMME51517.2020.00034>
- Boğan, E. (2020). 'Turizm ve Ağırlama Sektöründe Çalışanların Kurumsal Sosyal Sorumluluk Faaliyetlerine Yönelik Tepkileri Üzerine Bibliyometrik Bir Çalışma', Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi, 17(1), s. 84-99.
- Boğan, E., Çalışkan, C. ve Dedeoğlu, B. B. (2018). 'Turizm Yazınında Kurumsal Sosyal Sorumluluk: Türkiye'de Yapılan Çalışmaların Bibliyometrik Analizi', Turizm Akademik Dergisi, 5(2), s. 47-62.
- Çelik, N. ve Bedük, A. (2014). 'Vekalet Teorisi Yaklaşımı ile İşlem Maliyeti Arasındaki İlişki', Sakarya İktisat Dergisi, 3(1), s. 43-67.
- Dereköy, F. (2015). 'Kurumsal Yönetim ve Temel Dinamikleri', Journal of Economics and Management Research, 4(1), s. 31-51.
- Donthu, N., Kumar, S., Mukherjee, D., Pandey, N. ve Lim, W. M. (2021). 'How to conduct a bibliometric analysis: An overview and guidelines', Journal of Business Research, 133, s. 285-296.
- Ellegaard, O. ve Wallin, J. A. (2015). 'The bibliometric analysis of scholarly production: How great is the impact? Scientometrics', 105(3), s. 1809-1831.
- Ellili, N. O. D. (2022). 'Bibliometric analysis on corporate governance topics published in the journal of Corporate Governance: The International Journal of Business in Society', Corporate Governance. <https://doi.org/10.1108/CG-03-2022-0135>
- Evren, S. ve Kozak, N. (2014). 'Bibliometric Analysis of Tourism and Hospitality Related Articles Published in Turkey', Anatolia An International Journal of Tourism and Hospitality Research, 25(1), s. 61-80.
- Huang, C.-Y. ve Ho, Y.-S. (2011). 'Historical research on corporate governance: A bibliometric analysis' African Journal of Business Management, 5(2), s. 276-284.
- Karamustafa, O., Varıcı, İ. ve Er, B. (2009). 'Kurumsal Yönetim ve Firma Performansı: İMKB Kurumsal Yönetim Endeksi Kapsamındaki Firmalar Üzerinde Bir Uygulama', Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 1(17), s. 100-119.
- Kaya Özbağ, G. ve Hazar, M. (2021). 'Denizcilikte Kurumsal Sosyal Sorumluluk: Ulusal Yazının Bibliyometrik Analizi', Social Mentality And Researcher Thinkers Journal, 7(54), s. 3619-3628.
- Koçel, T. (2003). İşletme Yöneticiliği, 9. bs., Beta Yayınları, İstanbul.
- Mumu, J. R., Saona, P., Haque, S. ve Azad, A. K. (2022). 'Gender diversity in corporate governance: a bibliometric analysis and research agenda', Gender in Management, 37(3), s. 328-343.
- Mumu, J. R., Saona, P., Russell, H. I. ve Azad, M. A. K. (2021). 'Corporate governance and remuneration: a bibliometric analysis', Journal of Asian Business and Economic Studies, 28(4), s. 242-262.
- Naciti, V., Cesaroni, F. ve Pulejo, L. (2021). 'Corporate governance and sustainability: a review of the existing literature', Journal of Management and Governance, 26, s. 55-74.
- OECD. (2004). OECD Principles of Corporate Governance. [OECD].
- TDK. (2022). Türk Dil Kurumu, erişim tarihi 26.12.2022. www.tdk.gov.tr.
- Tenteriz, Y. ve Akkaya, G. C. (2021). 'Kurumsal Yönetim Üzerine Bir Yazın Taraması', Journal of Research in Entrepreneurship Innovation and Marketing, 5(10), s. 113-133.
- Tunger, D. ve Eulerich, M. (2018). 'Bibliometric Analysis of Corporate Governance Research in German-Speaking Countries: Applying Bibliometrics to Business Research Using a Custom-made Database', Scientometrics, 117(3), s. 2041-2059.
- Van Eck, N. J., ve Waltman, L. (2017). VOSviewer Manual.
- Yusoff, W. F. W., ve Alhaji, I. A. (2012). Insight of Corporate Governance Theories. Journal of Business & Management, 1(1), 52-63. www.todayscience.org/jbm